

Tälkäne.

Fil. hand. K. R. Salovius hade i sammanhang med en af honom (²⁸/₄ 1896) inlämnad sländtrissa, som funnits i tillandningen vid Harhala sund, (N^o kat. N° 3321:5) uppgifvit att man på samma ställe hittat åtskilliga stenredskap, hvilka sedermera åter förlorats. Någon undersökning af stranden kunde likväl icke nu i fråga komma, emedan vattenståndet denna sommar var äfven här ungef. en famn öfver det vanliga. Dessutom visste gamla husbonden Kustaa Wävilä att berätta, att man hittat stenredskap i vattnet på en alns djup äfven under vanligt vattenstånd. Folkhögskoleföreståndaren i Lääksmäki Nymän skall hafva erhållit en stenyxa från detta ställe. Enligt en annan uppgift, som jag erhöi vid mitt förut-nämnda besök i Tavastehus, skulle mag. O. Collin erhållit härifrån en omkr. år 1884 funnen spjutspets af järn, som han dock icke mera hade i sin ägo, utan gifvit åt ingenjör Bremer i Tammerfors eller häradshöfding Bojer i Helsingfors.

Under förfrågningar i gårdarna erfor jag att man vid gräfning af grundval till nya i Ylins hemman af Harhala by hade för 4 år sedan funnit en spjutspets af järn, hvilken jag snart därpå också fick tag på, men hade man omskiidigt föremålet till en s. k. ora, hvormed hål brännas i bräde. Skafthälken var dock oförändrad och spjutspetsens ursprung från järnåldern kunde ensamt däraf konstateras.

Anländ till fyndstället vidtog jag omedelbart med dess undersökning och visade detsamma sig vara ett mindre stenröse från y äldre järnåldern (se kartan). Här hittades förutom en mängd

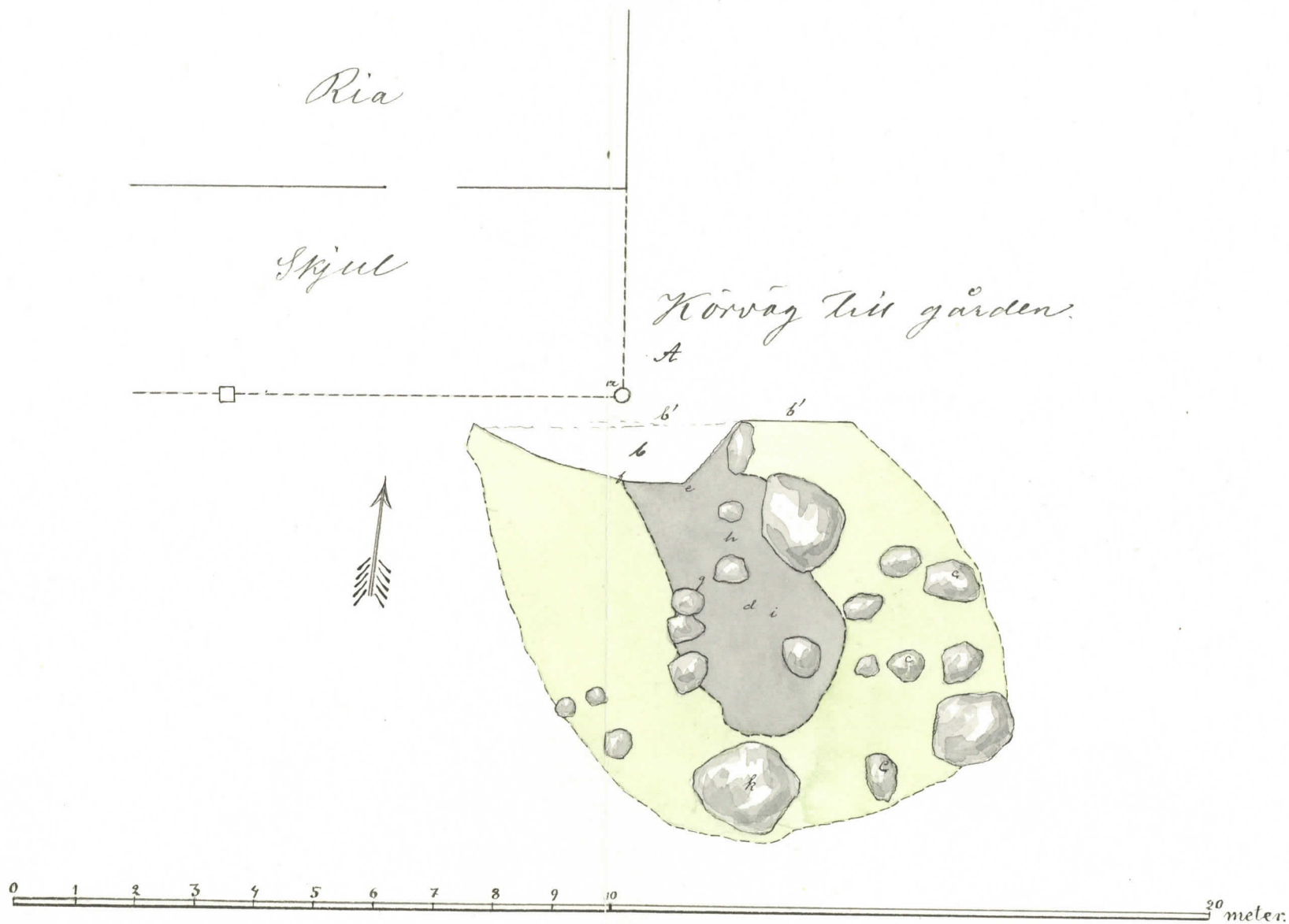
brända ben och keramikskärfvor några järnpjeser,
näml 2 pilspetsar, 2 knifvar och en nål.

Detta är det första kända grafröse från hedna-
tiden i Pälkäne.

Hos bonden Virtanen i Kantoby såg jag ett
betsel af järn med stora ringar, som funnits vid
dikesgräfnings på en alns djup i Huhtiniitty kärr
invid bondens hemman. Detta betsel lofvade
ägaren insända till museet.

Röse på Ylinens hemmans mark af Karhala by
i Pälkäne.

(på stranden af Mallasvesi).

Förklarningar: Det ^{mörka} gråa fältet betecknar den undersökta delen af röset.
 A. Den till "ora" omsluttade spjutspetsens grundplats (se berättelsen). Vårens södra Kant går längs b'.
 a. Skjulets hörnstolp. b. Föret utgrävt område, som höjer sig 40 à 50 cm. oöfrån vårens nivå. c. Stenar, hvilkas öfre delar blifvit bordsprängda. d, i. En half meter djup grop, i hvilken mycket bestreckshårpor och likel brödnarben, i foxat jord. På öfriga ställen af röset mötte oss ett grusjord på 30 à 40 cm! djup. e. Knif ö pilspets. f. Pilspets. g. Knifben. h. järnnål och en större ben 10 cm. djup. k. 60 cm. hög sten. Rösets köjd, "liikaa maata", 20 cm.